

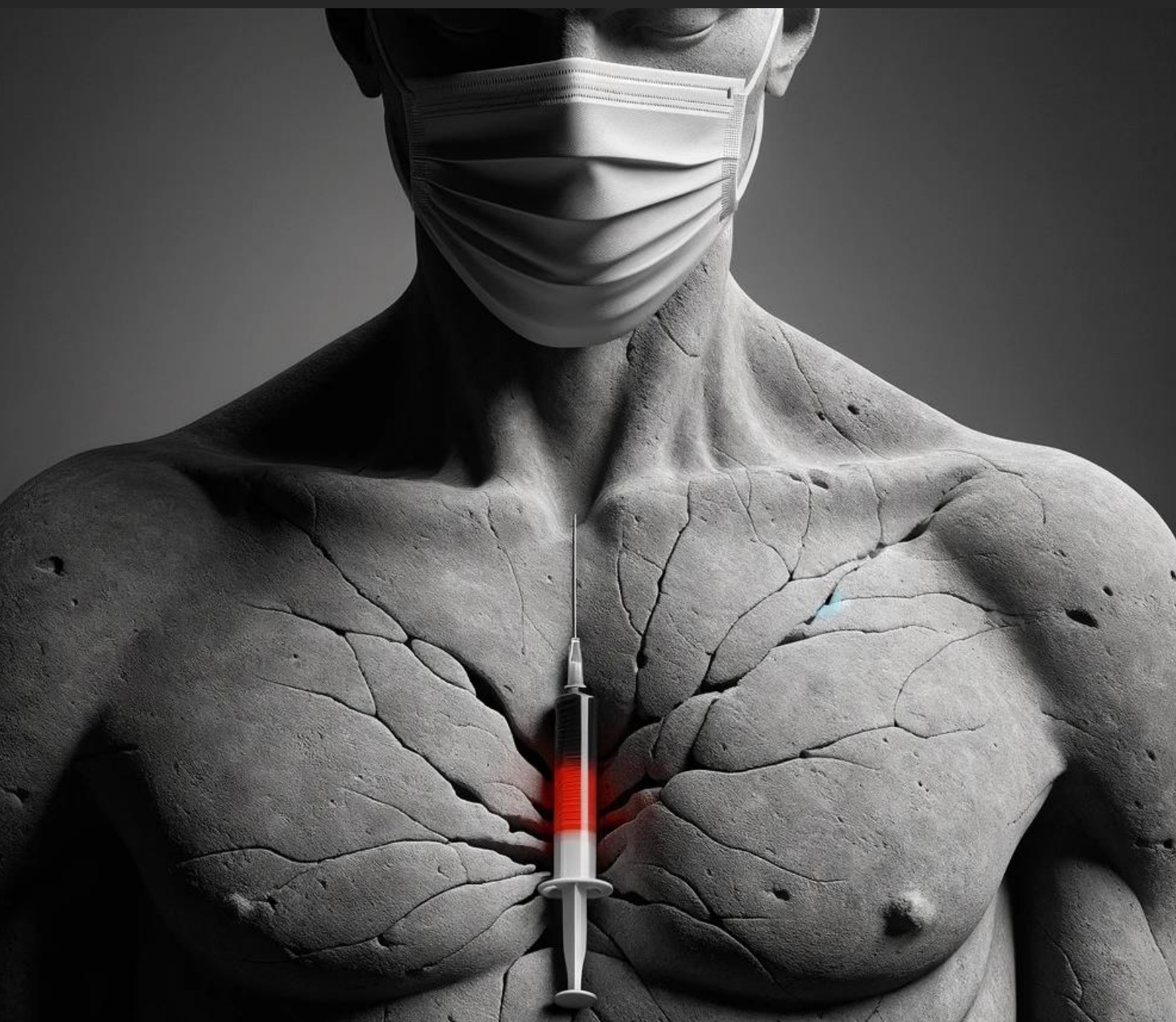
82. Latvijas Universitātes
starptautiskā zinātniskā
konference 2024

LATVIJAS UNIVERSITĀTE
FILOZOFIJAS UN
SOCIOLOĢIJAS
INSTITŪTS

MIESA, ATMIŅA UN SABIEDRĪBA: IEMIESOTĀS PIEREDZES SOCIĀLĀS DIMENSIJAS

Tēžu krājums

UDK 14+61(06)

Ve144

Miesa, atmiņa un sabiedrība: iemiesotās pieredzes sociālās dimensijas = Lived Body, Memory and Society: Social Dimensions of Embodied Experience. Latvijas Universitātes 82. starptautiskās zinātniskās konferences tēžu krājums. Rīga: LU Filozofijas un socioloģijas institūts, 2024, 12 lpp.

Krājums sastādīts ar Latvijas Zinātnes padomes Fundamentālo un lietišķo pētījumu projektu programmas atbalstu projektā “Nogaidošie ķermeņi: vilcināšanās vakcinēties ķermeniskās pieredzes fenomenoloģiska analīze”, nr. lzp-2021/1-0360.

Nogaidošie ķermeņi
vilcināšanās vakcinēties ķermeniskās
pieredzes fenomenoloģiska analīze

Latvijas Zinātnes padome

LATVIJAS UNIVERSITĀTE
**FILOZOFIJAS UN
SOCIOLOĢIJAS
INSTITŪTS**

Sastādītājs un zinātniskais redaktors: Uldis Vēgners

Korektore: Arta Jāne

Maketētāja: Kitija Mirončuka

<https://doi.org/10.22364/massd.tk>

ISBN: 978-9934-506-68-0

© Latvijas Universitāte, 2023

© Latvijas Universitātes Filozofijas un socioloģijas institūts, 2023

© Tēžu autori, 2023

Saturs

Konferences sekcijas programma	4
Ambients, viscerāls: ķermeniskās pieredzes estētika Māra Rubene	5
Apģērba dzīvotās pieredzes loma dzīvespasaules konstituēšanā Selīna Paula Sproģe	6
Ķermeņa pašobjektīvēšanas un subjektivitātes attiecības anoreksijā: Fuksa un Osleres modeļu salīdzinājums Daniela Zālīte	7
Laterālītātes fenomenoloģija: kreilības iemiesotā pieredze Tomass Stepīņš	8
Vilcināšanās vakcinēties kā iemiesotās autonomijas apdraudējums un īstenojums Uldis Vēgners	9
Personas, kas vilcinās: fenomenoloģiska pieeja Maija Kūle	10
Ķermeņa atmiņas (<i>body memory</i>) fenomenoloģiska analīze vilcināšanās vakcinēties kontekstā Andrejs Balodis	11
Fenomenoloģiska perspektīva uz slimību profilaksi: piemēri no pandēmijas Māra Grīnfelde	12

82. Latvijas Universitātes
starptautiskā zinātniskā
konference 2024

Nogaidošie ķermeņi
vilcināšanās vakcinēties ķermeniskās
pieredzes fenomenoloģiska analīze

**Miesa, atmiņa un sabiedrība:
iemiesotās pieredzes sociālās
dimensijas**

**Lived Body, Memory and Society:
Social Dimensions of Embodied
Experience**

Ceturtdien, 2024. gada 21. martā, plkst. 10.00
Kalpaka bulvārī 4, Mikroskops zālē, Rīgā

Programma

9.50–10.00	Reģistrācija	
Vadītājs: Uldis Vēgners		
10.00–10.20	Māra Rubene <i>Latvijas Universitātes Filozofijas un socioloģijas institūts</i>	Ambients, viscerāls: ķermeniskās pieredzes estētika
10.20–10.40	Selīna Paula Sproģe <i>Latvijas Universitātes Vēstures un filozofijas fakultāte</i>	Apģērba dzīvotās pieredzes loma dzīvespasaules konstituēšanā
10.40–11.00	Daniela Zālīte <i>Latvijas Universitātes Vēstures un filozofijas fakultāte, Filozofijas un socioloģijas institūts</i>	Ķermeņa pašobjektīvēšanas un subjektivitātes attiecības anoreksijā: Fuksa un Osleres modeļu salīdzinājums
11.00–11.20	Tomass Stepiņš <i>Latvijas Universitātes Vēstures un filozofijas fakultāte, Filozofijas un socioloģijas institūts</i>	Lateralitātes fenomenoloģija: kreilības iemiesotā pieredze
11.20–11.40	Kafijas pauze, diskusijas	
Vadītāja: Māra Grīnfelde		
11.40–12.00	Uldis Vēgners <i>Latvijas Universitātes Filozofijas un socioloģijas institūts</i>	Vilcināšanās vakcinēties kā iemiesotās autonomijas apdraudējums un īstenojums
12.00–12.20	Maija Kūle <i>Latvijas Universitātes Filozofijas un socioloģijas institūts</i>	Personas, kas vilcinās: fenomenoloģiska pieeja
12.20–12.40	Andrejs Balodis <i>Latvijas Universitātes Filozofijas un socioloģijas institūts</i>	Ķermeņa atmiņas (<i>body memory</i>) fenomenoloģiska analīze vilcināšanās vakcinēties kontekstā
12.40–13.00	Māra Grīnfelde <i>Latvijas Universitātes Filozofijas un socioloģijas institūts</i>	Fenomenoloģiska perspektīva uz slimību profilaksi: piemēri no pandēmijas
13.00–13.30	Noslēgums, diskusijas	

Ambients, viscerāls: ķermeniskās pieredzes estētika

Māra Rubene

Latvijas Universitātes Filozofijas un socioloģijas institūts

Huserla fenomenoloģisko estētiku (Steinmetz, 2011) raksturo kā fragmentāru, sistemātisku un problemātisku. Viena tāda līnija ir cilvēka ķermeniskā būtība starp citām. Tās ir noskaņas, atmosfēras, ārējās gaismas, skaņu tonalitātes un krāsu ritma labbūtības robežas, ko iespējams apvienot ar ambiances nojēgumu. Cita nozīmīga filozofiskās refleksijas robeža ir viscerālais, kas paver dzīves spara “radiogrāfijas” skatpunktu. Ja ambientais kā pārveidotā apkārtnē, vēl vairāk – kā “dabas izrāde” (Tymieniecka, 2011, citēts: Rubene, 2022), ķermeniskajā esībā atklāj tiešo atkarību, iesaisti jeb pieredzi gaisam, ko elpojam, ūdenim, ko dzeram, temperatūras svārstībām, zemes kustībai kā estētiski dotu pieredzi, tad viscerālais ļauj apzināt dzīvotā ķermeņa, iemiesošanās problemātiku, dzīves un protēzes attiecību jomu. Ambience, visceralitāte tiek pētīta mākslās, tām pievēršas pātiskā estētika (Griffero, 2020, citēts: Rubene, 2022), digitālā estētika, feministiskā mākslas filozofija u. c., daļēji pārklājoties vai turpinot fenomenoloģiskajā filozofijā atsegto pasīvo sintēzi, dzīvotā ķermeņa kā laiciskās un telpiskās konstituēšanās “izgulsnēšanās” un pārklāšanās izpēti. Ķermeniskais telpiski laiciski situatīvi nosacītais tiek filozofiski apzināts diskusijā ar Kanta transcendentālo estētiku. Ja Kanta transcendentālā estētika nostiprināja cilvēka galīgumu, attaisnojot juteklības pieredzi, prāta arhitektonikā, reizē ar to pārņemot Baumgartena iezīmēto iekšējo sajūtu kā manas dvēseles stāvokli un mana ķermeņa stāvokli kā ārējo sajūtu (Falkenstein, 1995), tad Huserla transcendentālā estētika atver ķermeņa kā uztveres orgāna un orientācijas izejas (nulles) punkta (Summa, 2014) skatījumu, bet ekofenomenoloģija kritiski pavēršas pret ķermenisko vides uztveri un pieredzējumu.

Citētie darbi:

- Falkenstein, Lorne. (1995). *Kant's Intuitionism: A Commentary on the Transcendental Aesthetic*. University of Toronto Press.
- Rubene, Māra. (2022). “Eco-phenomenology of Ambient Urbanism, Earth and Sky (Along the Aesthetic Lane)”. In: Verducci, D., Kūle, M. (eds.). *The Development of Eco-phenomenology as An Interpretative Paradigm of The Living World. Analecta Husserliana*, vol 124. Springer, Cham. https://doi-org.datubazes.lanet.lv/10.1007/978-3-031-07757-9_15
- Steinmetz, Rudy. (2011). *L'esthétique phénoménologique de Husserl: une approche contrastée*. Paris: Éditions Kimé.
- Summa, Michaela. (2014). *Spatio-temporal Intertwining Husserl's Transcendental Aesthetic*. Switzerland: Springer International Publishing.

Apģerba dzīvotās pieredzes loma dzīvespasaules konstitūēšanā

Selīna Paula Sprģe

Latvijas Universitātes Vēstures un filozofijas fakultāte

Nemot vērā, ka teorētiskie un kvalitatīvie fenomenolģiskie pētījumi pievēršas galvenokārt modei jeb apģerba simboliskajai funkcijai, kā arī estētiskajai un sociālajai dimensijai, nevis apģerba tiešai, miesiski dzīvotajai pieredzei, šajā pētījumā aplūkota apģerba materiālās un fiziskās dimensijas ietekme uz dzīvespasaules konstitūēšanu. Apģerba individuāli materiālo dimensiju autore nošķir no apģerba sociālās un estētiskās dimensijas – modes – nolūkā nošķirt apģerba materiālo funkciju un no tās izrietošo pieredzi no apģerba sociālās funkcijas. Pētījuma pamatā ir divu 2023. gadā veiktu fenomenolģisko interviju analīze. Tās mērķis ir izcelt apģerba materiālās dimensijas nozīmi dzīvespasaules konstitūēšanā, konkrētāk – pievēršoties tam, kā apģerba saistība ar miesu ietekmē funkcionālo un afektīvo iemiesotības dimensiju. Tādēļ pētījumā aizstāvētā tēze, ka ķermenis fenomenolģiski jāsaprot ne vien kā izteiksmīga telpa tikai miesiskā noteiksmē, bet drīzāk kā izteiksmīga apģerbta telpa, kas savukārt atstāj sekas uz cilvēka rīcībspēju.

Ķermeņa pašobjektīvēšanas un subjektivitātes attiecības anoreksijā: Fuksa un Osleres modeļu salīdzinājums

Daniela Zālīte

Latvijas Universitātes Filozofijas un socioloģijas institūts

Latvijas Universitātes Vēstures un filozofijas fakultāte

No medicīnas perspektīvas anoreksija tiek skaidrota ar nepietiekamu ķermeņa svaru, pārliecību par paaugstinātu svaru, kontrolētu un minimālu ēdiena uzņemšanu, sportošanu u. tml., kopumā privileģējot trešās personas perspektīvu, proti, no malas novērojamus simptomus un ķermeņa tēla traucējumus (reālā ķermeņa neatbilstība okulāri uztvertajam). Ņemot vērā, ka anoreksijas pacientiem ir liela iespējamība pēc ārstēšanās piedzīvot anoreksijas atgriešanos, ir vērts pārskatīt gan to, kā anoreksija tiek konceptualizēta, gan to, vai ārstēšanas metodes ir efektīvas. Fenomenoloģija, kuras galvenais izejas punkts ir subjekta pieredze pirmajā perspektīvā, izgaismo anoreksijas tās dimensijas, kuras medicīniskais skaidrojums neskar vai neizsmēļ. Referātā tiek analizēti un izvērtēti divu filosofu – Lūsijas Osleres (*Osler*) un Tomasa Fuksa (*Fuchs*) – anoreksijas fenomenoloģijas modeļi. Lai arī Osleres un Fuksa modeļiem ir kopīgi punkti, galvenā atšķirība ir anoreksijas pacienta ķermeņa pašobjektīvācijas un subjektivitātes attiecību dimensijā. Osleres modelī pašobjektīvācijas mērķis ir subjektivitāte, tas ir, ar pašobjektīvācijas praksēm panāk vicerālā ķermeņa kontroli, izjūtot to kā savu, sava ķermeņa kā subjekta un subjektivitātes pārvaldītu. Fuksa modelī savukārt pašobjektīvācijas prakses izriet no ķermeņa kā objekta pieredzes, kur ar pašobjektīvāciju panāk vēl lielāku atsvešinājumu no ķermeņa, tuvojoties neiemiesotībai. Atsaucoties uz fenomenologa Frederika Svaneja (*Svaneaus*) nošķirumu starp “labo” un “slikto” objektīvāciju, argumentēšu, ka Osleres modelī pašobjektīvācija ir klasificējama kā “laba”, bet Fuksa modelī – kā “slikta”. Sniedzot ieskatu citu nozaru pētījumos par anoreksiju un pašobjektīvācijas lomu tajā, izceļu Osleres anoreksijas fenomenoloģisko modeli kā potenciāli precīzāku un atbilstošāku reālajai pieredzei.

Referāts sagatavots LZP FLPP projektā “Nogaidošie ķermeņi: vilcināšanās vakcinēties ķermeniskās pieredzes fenomenoloģiska analīze”, projekta Nr. lzp-2021/1-0360.

Laterālītātes fenomenoloģija: kreilības iemiesotā pieredze

Tomass Stepiņš

Latvijas Universitātes Filozofijas un socioloģijas institūts

Latvijas Universitātes Vēstures un filozofijas fakultāte

Jēdziens “laterālītāte” apzīmē ķermeņa pušu pārsvaru, nevienlīdzību un savstarpējo asimetriju. Lai gan laterālītātes studijās uzmanība tiek pievērsta šīs parādības pētniecībai, tās parasti raksturo naturālistiska un reduktīva pieeja, kas priekšplānā nereti izvirza tieši laterālītātes cēloņus vai nosacījumus. Tomēr tiktāl, ciktāl laterālītāte parādās kā iemiesotās pieredzes daļa un zināmā mērā sniedz ietvaru subjekta spējai ķermeniski mijiedarboties ar pasauli, attaisnojama ir arī fenomenoloģiska pieeja laterālītei.

Šajā referātā pievērsīšos laterālītātes visplašāk pētītajam apakšgadījumam – rocībai (*handedness*), izmantojot fenomenoloģiskas iestrādes. Rocības fenomenoloģija ir relatīvi jauns un neizstrādāts pētnieciskais lauks, kuru veido ļoti ierobežots pētījumu apjoms. Tomēr fenomenoloģiskā metode šķiet piemērota un auglīga pieeja rocības pieredzes aptveršanai. Lai uzrādītu fenomenoloģijas piemērotību rocības un laterālītātes pētīšanai, referātā dalīšos ar savas kreilības iemiesotās pieredzes pētījuma preliminārajiem rezultātiem. Referātā izvirzīta tēze, ka fenomenoloģiskā pieeja ļauj secināt un rast pamatojumu tādiem apgalvojumiem kā: (1) mūsu radītā publiskā vide ir labrocīga; (2) kreilības iemiesoto pieredzi raksturo pastāvīgi ķermeņa transparences pārrāvumi; (3) kreilības iemiesoto pieredzi caurvij spriedze ar labrocīgu ķermeņa tēlu. Fenomenoloģijas piemērošana kreilības iemiesotajai pieredzei ļauj aptvert rocības lomu cilvēka iemiesotās pieredzes konstituēšanā un pat sākt pārdomāt dažādus telpas iekārtošanas un ķermeniskās mijiedarbības principus. Tātad šis referāts pilda divus mērķus: apraksta un analizē kreilības iemiesoto pieredzi un, izmantojot minēto pētījumu ilustratīvi, pamato fenomenoloģisku pieeju laterālītei.

Referāts sagatavots LZP FLPP projektā “Nogaidošie ķermeņi: vilcināšanās vakcinēties ķermeniskās pieredzes fenomenoloģiska analīze”, projekta Nr. lzp-2021/1-0360.

Vilcināšanās vakcinēties kā iemiesotās autonomijas apdraudējums un īstenojums

Uldis Vēgners

Latvijas Universitātes Filozofijas un socioloģijas institūts

Pasaules Veselības organizācija (PVO) atzīst vilcināšanos vakcinēties par vienu no desmit nozīmīgākajiem draudiem globālajai veselībai. Vilcināšanās vakcinēties, ko PVO definē kā “vakcīnas pieņemšanas atlikšanu vai noraidīšanu par spīti vakcinācijas pakalpojumu pieejamībai”, tiek piesaukta arī COVID-19 pandēmijas kontekstā, īpaši saistībā ar vakcīnām pret SARS-CoV-2 vīrusu. Lai arī pasaulē un Latvijā ir veikti daudzi socioloģiski, psiholoģiski, kā arī filozofiski pētījumi par vilcināšanos vakcinēties (arī minētās pandēmijas kontekstā), šajā referātā es vēlos pievērsties problēmai no iemiesotās jeb ķermeniskās pieredzes perspektīvas. Balstoties metodoloģiskajā ietvarā “Fenomenoloģiskā intervija”, kas apvieno kvalitatīvo interviju ar fenomenoloģisko filozofiju, es izmantošu fenomenoloģisko pieeju personas autonomijai, lai parādītu autonomijas apdraudējumu un īstenojumu kā vilcināšanās vakcinēties motīvus, apšaubot pozīciju, kura aplūko personas, kas vilcinās vakcinēties, kā negodīgas (mēģina “izbraukt uz citu rēķina”) un bezatbildīgas. Personas atbildība paredz personas autonomiju, bet, kad personas iemiesoto “es varu” dimensiju, kas ir priekšnosacījums sevis kā savas dzīves jēgpilna veidotāja un autonomijas īstenošanai, apdraud centieni palielināt vakcinācijas aptveri (vakcinācijas politika), tas apdraud arī personas autonomiju. Vēl vairāk, vairākiem pētījuma dalībniekiem vilcināšanās vakcinēties ir atbilde uz autonomijas apdraudējumu, kas viņiem ļauj atjaunot un apstiprināt savu iemiesoto autonomiju un tādējādi sevi kā morālu subjektu. Izejot no tā, es noslēgumā mēģināšu argumentēt, ka pati vakcinācijas politika, pretēji tās nolūkam, var kalpot par vienu no vilcināšanās vakcinēties veicinošiem faktoriem.

Referāts sagatavots LZP FLPP projektā “Nogaidošie ķermeņi: vilcināšanās vakcinēties ķermeniskās pieredzes fenomenoloģiska analīze”, projekta Nr. lzp-2021/1-0360.

Hesitant persons – a phenomenological approach

Maija Kūle

Latvijas Universitātes Filozofijas un socioloģijas institūts

The concept of hesitant bodies, used in medical, psychological and sociological research, has been coined to analyze human behavior during the COVID19 pandemic. The tendency to view corporeality as lived experience of bodies has been ingrained since Merleau-Ponty's breakthrough in phenomenology, and is also influenced by Foucault's teachings on biopolitics, power, language and the human. In this paper I would like to explore the relevance of the notion of hesitant bodies, whether it should be extended to hesitant persons, involving the topic of the relationship between man and society in times of hybrid wars and the question of personal autonomy, heteronomy, the possibility of freedom in our times. I believe that the environment (in the broad sense of the word as “atmosphere of age”) is characterized by great uncertainty, fluidity, change of identities, pluralism, it creates a sense of uncertainty both because of the internal and external threats and because of the caution that taking a certain position will provoke even greater threats. In some countries, where the hesitancy shifted to anti-vaccination positions, movements of millions of people emerged against political power and pandemic management, questioning science and attacking Big Pharma and Big Capital as greedy expressions of capitalism. Hesitancy is thus no longer seen as a bodily phenomenon, but as a political one. As a psychological and mental phenomenon, based on fear and deprivation, it manifests itself in the situation of contemporary Russia, where society is unable to oppose the politico-military power against war and mobilization, but exists as an atomized “public”. Large social groups exist by choosing a state of uncertainty as the safest outlet for existence. Hesitancy becomes a world phenomenon that reduces the positive tendency of Enlightenment philosophy to affirm the possibility of personal autonomy and freedom.

Referāts sagatavots LZP FLPP projektā “Nogaidošie ķermeņi: vilcināšanās vakcinēties ķermeniskās pieredzes fenomenoloģiska analīze”, projekta Nr. lzp-2021/1-0360.

Ķermeņa atmiņas (*body memory*) fenomenoloģiska analīze vilcināšanās vakcinēties kontekstā

Andrejs Balodis

Latvijas Universitātes Filozofijas un socioloģijas institūts

Referātā tiks apskatīts ķermeņa atmiņas jēdziens un tā lietojums fenomenoloģiski orientētu medicīnas humanitāro zinātņu jomā. Saskaņā ar jaunākajiem pētījumiem fenomenoloģijā ķermeņa atmiņai ir nozīmīga loma iemiesotās pieredzes veidošanā gan subjektīvā, gan intersubjektīvā līmenī (Casey, 1987; Fuchs, 2012, 2017; Froese & Izquierdo, 2018 u. c.). Es argumentēju, ka tādas iemiesotības struktūras kā ķermeņa atmiņa un kolektīvā ķermeņa atmiņa (ko ievieš *Fuchs*) ietekmē indivīdu un kopienu veselības uzvedību, piemēram, attiecībā uz vilcināšanos vakcinēties Covid-19 pandēmijas laikā. Mēs* esam veikuši fenomenoloģijā balstītu kvalitatīvu pētījumu, kas skaidro vilcināšanos vakcinēties. Īstenojot fenomenoloģiski konceptuālo ietvaru (izmantojot tādus jēdzienus kā iemiesotība, intencionalitāte, dzīvespasaule, ķermeņa tēls, ķermeņa shēma, habituālais ķermenis utt.), mēs esam ieguvuši zināšanas par vilcināšanās vakcinēties iemiesoto pieredzi un šīs pieredzes struktūrām. Latvijā veiktais kvalitatīvais pētījums ļauj izdarīt secinājumus ne tikai par individuāliem, bet arī kolektīviem veselības pieredzes modeļiem, no kuriem var izcelt sociāli kulturālās un vēsturiskās dimensijas lomu iemiesotajā pieredzē. Es pamatošu uzskatu, ka ķermeņa un kolektīvās ķermeņa atmiņas jēdziens sniedz auglīgu ieskatu laikā noturīgās praksēs, ieradumos un attieksmēs un tādējādi ļauj skaidrot kultūrai raksturīgo veselības uzvedību, tai skaitā vilcināšanos vakcinēties.

Referāts sagatavots LZZ FLPP projektā “Nogaidošie ķermeņi: vilcināšanās vakcinēties ķermeniskās pieredzes fenomenoloģiska analīze”, projekta Nr. lzp-2021/1-0360.

Citētie darbi:

Casey, Edward S. (1987). *Remembering: A phenomenological study*. Indiana University Press.

Froese, Tom, & Izquierdo, Eduardo J. (2018). A dynamical approach to the phenomenology of body memory: Past interactions can shape present capacities without neuroplasticity. *Journal of Consciousness Studies*, 25(7–8), pp. 20–46.

Fuchs, Thomas. (2012). The phenomenology of body memory. In: Sabine C. Koch, Thomas Fuchs, Michela Summa & Cornelia Müller (eds.). *Body Memory, Metaphor and Movement*. John Benjamins, pp. 84–89.

Fuchs, Thomas. (2017). Intercorporeality and interaffectivity. In: *Intercorporeality: Emerging Socialities in Interaction*. C. Meyer, J. Streeck, and S. Jordan (eds.). Oxford: Oxford University Press.

Fenomenoloģiska perspektīva uz slimību profilaksi: piemēri no pandēmijas

Māra Grīnfelde

Latvijas Universitātes Filozofijas un socioloģijas institūts

Šajā runā es piedāvāšu paskatīties uz slimību profilaksi no fenomenoloģiskas perspektīvas, parādot, ka fenomenoloģiskās filozofijas jēdzieniskais aparāts (konkrētāk, iemiesotības jēdziens) piedāvā unikālu skaidrojumu profilaktisku darbību efektivitātes izvērtēšanā. Lai to izdarītu, es izmantošu konkrētus profilakses piemērus no COVID-19 pandēmijas (tādus kā vakcinēšanās, sejas masku lietošana un roku mazgāšana), kurus (kopā ar projekta kolēģiem) esmu ieguvusi, veicot fenomenoloģiskā pieejā balstītu kvalitatīvu pētījumu par vilcināšanos vakcinēties. Atsaucoties uz šiem piemēriem, es argumentēšu, ka, veroties no iemiesotās perspektīvas, konkrētas profilaktiskās darbības īstenošanas efektivitāte balstās subjekta iemiesotajā un sociāli pastarpinātajā esamībā pasaulē. Konkrētāk, balstoties fenomenoloģiskajā nošķīrumā starp dzīvoto ķermeni un objekta ķermeni, argumentēšu, ka tas, vai indivīds veiks profilaktisku darbību (piemēram, lietos sejas masku) vai ne, ir atkarīgs no tā, kāda veida ķermeņa objektivācija būs iesaistīta šajā darbībā, proti, ‘laba’ vai ‘slikta’ objektivācija. ‘Laba’ objektivācija ir objektivācija, kas paredz tādu pievēršanos savam ķermenim, kas ir savienojama ar ķermeņa kā dzīvotā ķermeņa pieredzi (ķermeņa un patības vienības pieredzi, ķermeņa pašlāvību un ķermeņa rīcībspēju), savukārt ‘slikta’ objektivācija ir objektivācija, kas paredz tādu pievēršanos savam ķermenim, kas iedragā sevis kā dzīvotā ķermeņa pieredzi. Runas beigās norādīšu uz iespējamajiem veidiem, kādos fenomenoloģiskā perspektīva uz slimību profilaksi var būt noderīga turpmākiem pētījumiem medicīnas fenomenoloģijā, paplašinot to līdz veselības fenomenoloģijai.

Referāts sagatavots LZP FLPP projektā “Nogaidošie ķermeņi: vilcināšanās vakcinēties ķermeniskās pieredzes fenomenoloģiska analīze”, projekta Nr. lzp-2021/1-0360.